

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til den danske stat med anmodning om hjælp til at hjælpe børnene i Tasiilaq og resten i Grønland.**

(Fremsat af medlemmerne af Inatsisartut fra Partii Naleraq, Demokraatit, Atassut, Samarbejdspartiet og Inuit Ataatigiit)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut
Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne
Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne
Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataatigiit
Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. maj 2019 under FM2019 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstillerne ønsker, at Naalakkersuisut skal rette henvendelse til den danske stat med en anmodning om at sikre hjælp til børn i Grønland. Forslagsstillerne fremhæver særligt børn i Tasiilaq, men det fremgår af afstemningstemaet, at forslaget retter sig mod alle børn i Grønland med behov for hjælp. Det betones under forslagets begrundelse, at der skal være tale om et samarbejde med Den Danske Regering.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

På baggrund af 1. behandling af forslaget i Inatsisartut og de dertilhørende ordførerindlæg kan det konstateres, at forslaget nød opbakning.

På denne baggrund og efter en bred og grundig 1. behandling i Inatsisartut blev forslaget henvist til behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget.

Udvalget har den tilgang til forslaget, at behandlingen tager udgangspunkt i den politiske enighed om forslaget samt at Inatsisartut er den lovgivende og ikke udøvende magt.

Det videre arbejde med forslaget skal ske med åbent sind i Naalakkersuisut med udgangspunkt i de faktiske og dokumenterede forhold for børn og unge samt den påkrævede hjælp og lindring.

Udvalget opfatter ligeledes behovet for hjælp som et behov for støtte og lindring.

Udvalget er videre af den opfattelse, at hjælp til børn skal tage udgangspunkt i mulighederne som findes i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn samt forpligtelserne i FN's Konvention om Barnets Rettigheder, som Grønland har tiltrådt uden forbehold.

Det bør sikres, at der efter behov anmodes om direkte hjælp til børn, men at der tillige er opmærksomhed mod de bagvedliggende årsager til, at børnene har behov for hjælp og støtte, således at hjælpen ikke alene bliver symptombehandling uden at tage fat om årsagerne til, at børn udsættes for overgreb og omsorgssvigt, og dermed har behov for hjælp og støtte.

I udvalget er det ligeledes holdningen, at der i det videre arbejde og i de videre indsatser skal tænkes både kort- og langsigtet. Hjælp og støtte skal ifølge udvalget tage udgangspunkt i et stærkt og frugtbart samarbejde mellem de grønlandske kommuner og Naalakkersuisut samt de statslige myndigheder.

Omsorgssvigt er ikke naturgivent, og der skal i den sammenhæng tillige være fokus på årsagerne til at børnene bliver udsat for overgreb og omsorgssvigt, således at der også igangsættes direkte tiltag mod at modvirke de bagvedliggende årsager.

Hjælpen kan rettes direkte til samfund og familier med behov, men kan også rettes mod grønlandske myndigheder, hvorved der kan styrkes kompetencer og ressourcer samt frigive interne kræfter og kompetencer, der sprogligt og kulturelt kan være en fordel.

Udvalget er bekendt med status for det allerede eksisterende samarbejde Staten og Selvstyret imellem som følge af den såkaldte satspuljeaftale, hvor der på Social- og Indenrigsområdet for årene 2017-2020 samlet i alt er afsat 10 mio. kr. til understøttelse af Selvstyrets indsats over socialt udsatte børn og unge i Grønland. Nærværende forslag skal i sagens natur tage højde for allerede eksisterende samarbejder på området.

Udover specifik og målrettet hjælp og støtte skal der også tænkes helhedsorienteret og på tværs af sektorer, foruden at det skal sikres, at hjælpen og støtten rodfastes centralt, regionalt og lokalt.

Udover påkrævede faglige kvalifikationer og varme hænder, så bør der videre arbejdes med opmærksomhed mod, at hjælpen kan ske i form af særlige boliger, instanser, institutioner, centre, der i nærmiljøet og mere lokalt kan varetage stedlige opgaver og opfylde stedlige eller regionale behov.

Udvalget anser, at den pågældende hjælp overvejende skal have karakter af hjælp til selvhjælp, forstået på den vis, at de grønlandske myndigheder med den bagvedliggende hjælp og støtte skal udgøre den primære borgerkontakt.

Som anført indledningsvis, så har Grønland forpligtiget sig i forhold til FN's Konvention om Barnets Rettigheder. Udvalget anser det oplagt, at nærværende forslag samlet skal sikre en implementeringsplan for Grønlands forpligtigelser i forhold til nævnte konvention.

Udvalget henstiller til, at arbejdet med at realisere forslaget påbegyndes umiddelbart efter en forventet vedtagelse.

Koordinering, opfølgning og implementering af nærværende forslag kan påkalde sig uforudsete eller ekstraordinære udgifter af en ekstraordinær størrelse, hvilket udvalgene og Inatsisartut fremadrettet må anses at være åben overfor, som følge af opbakningen til forslaget og de administrative og økonomiske konsekvenser deraf.

Inddragelse af Finans og Skatteudvalget

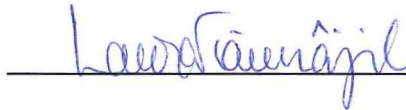
Familie- og Sundhedsudvalget blev anmodet om at samarbejde med Finans- og Skatteudvalget omkring forslaget. Udvalget afholdt som følge heraf den 31. maj 2019 et kortere møde med Finans- og Skatteudvalget i Inatsisartut.

I begge udvalg var der enighed om, at udvalgene af Naalakkersuisut skal holdes orienteret om fremdrift og status i det videre arbejde, således at disse udvalg efter behov kan træffe kvalificerede beslutninger på et fuldt oplyst grundlag.

Udvalgets indstillinger

Et enig udvalget indstiller forslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

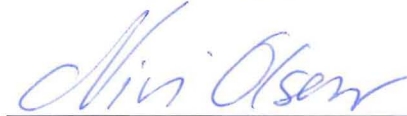
Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til den afsluttende 2. behandling.

Laura Táunâjik
Formand

Stine Egede
Næstformand

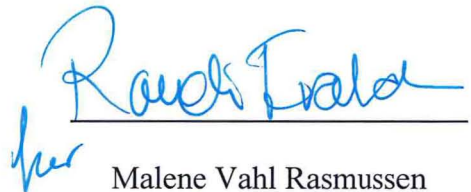
Nivi Olsen

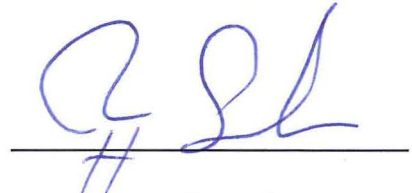
Mikivsuk Thomassen

Karl-Kristian Kruse

Malene Vahl Rasmussen

Aqqa Samuelson